

İSTANBUL DENETİM SİRKÜLERİ 2023

www.istanbulymm.com 0090 212 452 89 19

İSTANBUL
GLOBAL DENETİM **Bir İstanbul Denetim Markasıdır**

BAŞARILARLA

24

Yıl

SİRKÜ NO 2023 / 043

537 seri numaralı Tebliğ'de yer alan başlıklaraşağıdaki gibidir.

1) Yeniden Değerleme Uygulaması

Yeniden değerlendirme neticesinde (amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemeden önceki net bilanço aktif değerinin yeniden değerlendirme oranı ile çarpımından sonra bulunacak net bilanço aktif değerinden indirilmesi suretiyle) hesaplanan değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde bilançonun pasifinde özel bir fon hesabına alınır

Örnek : (Bu Örnek Tebliğ'den Alınmıştır)

Değer artışına ilişkin muhasebe kayıtları...

253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	30.000,00 TL
257 Birikmiş Amortismanlar	10.500,00 TL
522 MDV Yeniden Değerleme Artışları	19.500,00 TL
522... 213 sayılı Kanun mük.298. madde	
... .. Makinesi Değer Artışı	
Mük. 298. madde kapsamında yeniden değerlendirme işlemi	

a) İlgili sabit kıymetin alt hesap kodunun yazılacağı bölüm ... şeklinde gösterilmiş tebliğde

b) İlgili sabit kıymetin isminin yazılacağı bölüm tebliğde yer alan örnekte yine ... şeklinde gösterilmiş...

(Her bir kıymet için ayrı alt hesap oluşturulacağı belirtilmektedir.)

2) Yeniden değerlendirme uygulaması

Yeniden değerlendirme neticesinde (iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemeden önceki net bilanço aktif değerinin yeniden değerlendirme oranı ile çarpımından sonra bulunacak net bilanço aktif değerinden indirilmesi suretiyle) hesaplanan değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabına alınır.

SİRKÜ NO 2023 / 043

253 Tesis, Makine ve Cihazlar	1.265.070,00	
257 Birikmiş Amortismanlar		379.521,00
522 MDV Yeniden Değerleme Artışları 522. ... 213 sayılı Kanun Geçici 32. Mad.* Makinesi Değer Artışı		885.549,00
Geçici 32. madde kapsamında yapılan yeniden değerlendirme işlemi		
770 Genel Yönetim Giderleri (KKEG)	17.710,98	
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		17.710,98
Vergi tahakkuku		

- a) İlgili sabit kıymetin alt hesap kodunun yazılacağı bölüm ... şeklinde gösterilmiş tebliğde
- b) İlgili sabit kıymetin isminin yazılacağı bölüm tebliğde yer alan örnekte yine ... şeklinde gösterilmiş.
(Her bir kıymet için ayrı alt hesap oluşturulacağı belirtilmektedir.)

3. Özel fon hesabındaki tutarların başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı, değer artış fonu hesabında tutulabileceği gibi mükellefler tarafından istenildiğinde kısmen veya tamamen sermayeye ilave edilebilir. Bu işlemler kâr dağıtımını sayılmaz.

Sermayeye eklenen değer artışları işletmeye ilave edilmiş kıymetler olarak kabul edilir. Böylece sermayeye eklenen değer artışlarının vergilendirilmemesi de sağlanmış olur. Zira işletme/kurum kazancının tespitinde dönem sonu ve dönem başı öz sermayeleri arasındaki farktan işletmeye ilave edilen kıymetler indirilmekte, işletmeden çekilen kıymetler ise eklenmektedir.

Söz konusu fon hesabındaki tutarların sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

Örneğin, yeniden değerlendirme sonucu bulunan ve söz konusu fon hesabında yer alan değer artış tutarının geçmiş yıl zararlarına mahsup edilmesi veya kar dağıtımını amacıyla kullanılması durumunda, söz konusu işlemlere konu edilen tutarlar işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

SİRKÜ NO 2023 / 043

Tasfiye halinde de bu kapsamda işlem tesis edilir. Ancak, tasfiye nedeniyle satılan, devredilen veya işletmeden çekilen iktisadi kıymetlere ait, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası kapsamında yapılan yeniden değerlemeden kaynaklı değer artış fonuna ilişkin olarak Tebliğin 12'nci maddesi doğrultusunda işlem tesis edilecektir.

193 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan devir ve tür değiştirme halleri ile 5520 sayılı Kanuna göre yapılan devir ve bölünme hallerinde, fon hesabında yer alan tutarlar işletmeden çekilmiş veya başka bir hesaba nakledilmiş sayılmaz. Söz konusu fon hesabının devrolunduğu kurumlar için de (1), (2) ve (3) numaralı fıkralar hükümleri geçerlidir.

4. Yeniden değerlendirme işlemlerinin kayıtlarda gösterilmesi

Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları (213 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi ve mükerrer 298 inci maddesinin Ç fıkrası kapsamında hesaplananlar ayrı ayrı) ile bunların hesap şekilleri, envanter defterlerinin ayrı bir sayfasında ayrıntılı olarak gösterilir. Buna göre;

a) Yeniden değerlendirme sırasında bilançonun aktifinde kayıtlı iktisadi kıymetlerin her birinin aktife girdiği hesap dönemi ile bu kıymetler üzerinden değerlemede dikkate alınan tarihe kadar ayrılan ve ayrılmış sayılan amortismanlar ayrı ayrı tespit edilir.

b) Yeniden değerlendirme oranının uygulanmasından sonra her iktisadi kıymet ve amortismanlarının yeni değerleri gösterilir.

c) Yeniden değerlendirilen iktisadi kıymetler ve amortismanları ayrı ayrı ele alınarak değerlemeden önceki ve değerlemeden sonraki net bilanço aktif değerleri hesaplanır.

ç) Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra her iktisadi kıymete ait değer artışları ile toplam değer artışı bulunur.

Yeniden değerlendirilen iktisadi kıymetlerin envanter defterine yapılacak kayıtlarının aşağıda belirtilen kapsamda yapılması gerekmektedir. İktisadi kıymetin;

- a) Cinsi,
- b) Aktife giriş tarihi,
- c) Amortisman oranı,
- ç) Yeniden değerlemenin yapılacağı dönemin son günü itibarıyla aktife kayıtlı değeri,
- d) Yeniden değerlemeye esas değeri,
- e) Yeniden değerlemenin yapılacağı dönemin son günü itibarıyla birikmiş amortisman tutarı (ayrılmış sayılanlar dahil edilir),
- f) Yeniden değerlemeden önceki net bilanço aktif değeri,
- g) Yeniden değerlendirme oranı,
- ğ) Yeniden değerlemeden sonraki değeri,
- h) Birikmiş amortismanın yeniden değerlemeden sonraki değeri,

SİRKÜ NO 2023 / 043

- ı) Yeniden değerlemeden sonraki net bilanço aktif değeri,
- i) Değer artışı.

KOLAYLIKLAR DİLERİZ...

Bilgi:

Sirkülerlerimiz hakkında ayrıntılı bilgi alabilmek için denetim ekibiyle iletişime geçebilirsiniz. Sirkülerler numara sırası takip eder. Ulaşmayan sirkülerler için lütfen bilgi veriniz.